

Załącznik nr VI
do Sprawozdania rocznego za 2022 roku z wdrażania RPO WP 2014-2020

Streszczenie

Sprawozdania rocznego za 2022 rok z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Podstawowe informacje na temat postępów w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP)

Na początku 2022 r. uruchomione zostały środki (EFRR REACT-UE) w ramach nowej osi priorytetowej OP13. „Odbudowa i odporność (REACT-EU):

- Poddziałanie 13.1.1. „Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa – REACT-EU – wsparcie dotacyjne” – wybrano projekt grantowy „IMPULS – odbudowa potencjału pomorskich przedsiębiorstw z branży czasu wolnego”, w ramach którego zorganizowano i przeprowadzono konkursy grantowe dla pomorskich przedsiębiorców z tzw. branży czasu wolnego, którzy szczególnie ucierpieli w wyniku pandemii COVID-19. Wsparcie ukierunkowane jest na realizację przez przedsiębiorców projektów rozwojowych poprawiających ich potencjał konkurencyjny, zdolność do rozszerzenia działalności o nowe produkty lub usługi oraz zwiększające produktywność, m.in. poprzez wdrażanie nowych lub zmianę dotychczasowych rozwiązań produkcyjnych, technologicznych, organizacyjnych, cyfrowych i ekoefektywnych, a także w zakresie świadczenia usług, unowocześnienie wyposażenia, zakup maszyn i sprzętu.
- Poddziałanie 13.1.2. „Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa - REACT-EU - wsparcie pozadotacyjne” - w ramach instrumentów finansowych uruchomiono produkt „Pożyczka na odbudowę biznesu”, która przeznaczona jest dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą i realizujących przedsięwzięcia na terenie województwa pomorskiego, związane z wdrażaniem rozwiązań m.in. cyfryzacyjnych lub ekoefektywnych, a także ukierunkowanych na inwestycje rozwojowe, w obszarze działalności przedsiębiorstwa.
- Działanie 13.2. „Ochrona zdrowia - REACT-EU” – nabór prowadzony w trybie pozakonkursowym – wybrano 2 projekty o łącznym dofinansowaniu UE 4,6 mln EUR, ogółem 4,6 mln EUR.
- Działanie 13.3. „Odnawialne źródła energii - REACT-EU” – w okresie sprawozdawczym podpisano 7 umów o łącznym dofinansowaniu UE 5,1 mln EUR, ogółem 7,0 mln EUR.

W związku z agresją Rosji na Ukrainę, w celu zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa obywateli Ukrainy, Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (IZ RPO WP) wprowadziła zmiany

w Programie oraz działaniach usprawniających proces wdrażania, zmierzających do przezwyciężenia konsekwencji gospodarczych i społecznych spowodowanych działaniami wojennymi w Ukrainie.

Konieczna była zmiana zapisów RPO WP 2014-2020, w ramach której wprowadzono nową oś priorytetową OP14. „Integracja imigrantów”, skupioną na integracji imigrantów. Planowanym rezultatem tej interwencji jest długofalowa integracja imigrantów przebywających na terenie województwa pomorskiego w związku z działaniami wojennymi w Ukrainie, a także trwałe wzmocnienie ich postaw społecznych, zawodowych, edukacyjnych, zdrowotnych i kulturalnych. W 2022 r. zawarto 3 umowy na realizację projektów w trybie nadzwyczajnym wykorzystując tym samym całą dostępną alokację na OP14.

Ponadto w okresie sprawozdawczym zakończone zostały nabory projektów w trybie konkursowym dla Poddziałania 6.2.2 „Rozwój usług społecznych” dla projektów realizowanych w formule zintegrowanej z projektami w ramach Działania 7.3 „Infrastruktura społeczna”.

Stan wdrażania Programu należy ocenić jako bardzo dobry. Poziom kontraktacji dla całego Programu wyniósł 100,3% (Europejski Fundusz Społeczny – EFS: 105,6%, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – EFRR: 98,7%), a poziom certyfikacji 95,6% alokacji Programu (EFS: 91,1%, EFRR: 93,4%), co oznacza, że została przeprowadzona większość procesów związanych z identyfikacją, oceną, wyborem i kontraktacją projektów, a obecnie trwa ich realizacja i rozliczanie. Zakończono i rozliczono realizację 1 458 projektów na 2 316 zawartych umów o dofinansowanie.

Tempo wdrażania Programu pozwala na zbliżenie się poziomu płatności i certyfikacji do wysokiego poziomu kontraktacji. Priorytetem dla IZ RPO WP jest doprowadzenie do wywiązania się z realizacji celów określonych na koniec 2023 r.

Podpisane umowy o dofinansowanie projektów

W 2022 r. podpisano 118 umów o dofinansowanie projektów, w których wkład UE wyniósł łącznie 57,6 mln EUR, tj. 3,2% alokacji przeznaczonej na Program.

Natomiast od początku realizacji Programu do końca 2022 r. podpisano 2 316 umów o dofinansowanie, w których wkład UE wyniósł łącznie 1 808,6 mln EUR, tj. 100,3% alokacji przeznaczonej na Program.

Zatwierdzone wnioski o płatność złożone przez beneficjentów i wypłata dofinansowania

W 2022 r. wypłacono beneficjentom 218,5 mln EUR, tj. 12,1% alokacji przeznaczonej na Program. Natomiast od początku realizacji Programu do końca 2022 r. wypłacono beneficjentom 1 353,8 mln EUR, tj. 75,1% alokacji przeznaczonej na Program.

Realizacja Programu poprzez Instrumenty finansowe

Instrumenty Finansowe (IF) w RPO WP wdrażane są przez trzy podmioty wdrażające fundusz funduszy, tj. Bank Gospodarstwa Krajowego (OP1, OP2), Europejski Bank Inwestycyjny (OP8, OP10) oraz Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o. (OP13), z którym umowę o finansowaniu zawarto w 25 marca 2022 r. Całkowita alokacja na IF w RPO WP to: 163,9 mln EUR. Wskazane podmioty wybrały pośredników finansowych, z którymi podpisano dotąd 24 umowy operacyjne, w ramach których wdrażane są: pożyczki i wejścia kapitałowe na działalność B+R w OP1, pożyczki i poręczenia w OP2 dla MŚP, pożyczki na rewitalizację, termomodernizację oraz OZE w OP8 i OP10, a także pożyczki w OP13 dla MŚP. Do końca 2022 r. do ostatecznych odbiorców w formie wsparcia zwrotnego wypłaconych zostało ok. 68% alokowanych środków (najwięcej w OP2).

Zapewnienie widoczności realizowanych projektów w ramach prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych RPO WP

W związku z tym, że RPO WP znajduje się już w końcowym okresie wdrażania, istotne jest zapewnienie wśród mieszkańców regionu jak największej widoczności jego efektów, poprzez pokazywanie projektów zaawansowanych w realizacji oraz zakończonych, ich wpływu na rozwój województwa i na życie osobiste mieszkańców, w tym możliwości bezpośredniego korzystania z efektów projektów. Poniżej zostały zaprezentowane wybrane przykłady projektów RPO WP.

Zdjęcie nr 1. i 2. Projekt pt. „**Gdańsk miastem zawodowców - rozwój infrastruktury szkół zawodowych: budowa, rozbudowa, przebudowa oraz wyposażenie obiektów szkół zawodowych w Gdańsku**” obejmował m.in. budowę dwupoziomowego pawilonu przeznaczzonego na laboratoria i pracownie dla Zespołu Szkół Morskich w Gdańsku, na potrzeby kształcenia w zawodach: technik mechanik okrętowy, technik eksploatacji portów i terminali, technik logistyki, technik spedytor i technik nawigator.

Zdjęcie nr 3. i 4. Projekt „Rozbudowa, przebudowa i doposażenie Kociewskiego Centrum Zdrowia w Starogardzie Gdańskim oraz podniesienie kwalifikacji kadry medycznej celem zwiększenia dostępności specjalistycznych usług zdrowotnych w zakresie chorób cywilizacyjnych” obejmował m.in. rozbudowę szpitala o budynek nowoczesnego bloku operacyjnego. Na bloku znajdują się trzy nowoczesne sale operacyjne wyposażone w specjalistyczny sprzęt medyczny.

Zdjęcie nr 5. i 6. W ramach projektu „**Budowa oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Sobowidz Gmina Trąbki Wielkie**” wybudowano nową, mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków oraz 25,7 km długości kanalizacji sanitarnej w Sobowidzu. Ponad 2 tys. osób korzysta z ulepszanego oczyszczania ścieków.

Zdjęcie nr 7.i 8. W ramach projektu „**Budowa transportowego węzła integracyjnego w Ustce**” autobusową, budynek dworca autobusowego z poczekalniami i kasami biletowymi oraz ciągi komunikacyjne wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Ponadto, wyremontowano i przebudowano budynek dworca kolejowego.

Zdjęcie nr 9 i 10. W ramach projektu „**Instalacja ogniw fotowoltaicznych oraz pomp ciepła w Skórczu, celem ograniczenia emisji CO₂ oraz wzrostu produkcji energii z OZE – II element wyspy energetycznej**” instalacje fotowoltaiczne zostały zamontowane w 9 lokalizacjach m.in. na budynku Zespołu Szkół Publicznych w Skórczu.

Zdjęcie nr 11 i 12. Celem projektu pt. **‘Pomorskie Żagle Wiedzy – kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów poprzez edukację morską i żeglarską w Mieście i Gminie Sztum’** było rozwijanie wiedzy i kompetencji kluczowych uczniów w szeroko rozumianej edukacji morskiej i żeglarskiej. Uczniowie mieli okazję brać udział w zajęciach i warsztatach pozalekcyjnych, w trakcie których badali wodę, jej znaczenie w życiu człowieka, poznali tajniki nawigacji, wiązali węzły żeglarskie, śpiewali szanty. Zajęcia uatrakcyjniały ciekawe zajęcia terenowe oraz wizyty w oczyszczalni ścieków. Dzięki warsztatom z doradztwa zawodowego poznali tajniki

fascynujących zawodów. Uczniowie spotkali się z ciekawymi ludźmi: pływakiem, marynarzem, żeglarzem, rybakim, ratownikiem wodnym i oceanografem. Ogromnym zainteresowaniem uczestników cieszyły się praktyczne zajęcia żeglarskie połączone z warsztatami bezpiecznego zachowania się na wodzie odbywające się na akwenu wodnym Jeziora Sztumskiego.

Zdjęcie nr 13 i 14. Celem projektu pt. „**Nowe miejsca opieki żłobkowej w Gminie Wicko**” było zwiększenie lub utrzymanie aktywności zawodowej u osób bezrobotnych/ biernych zawodowo/pracujących, które sprawowały opiekę nad dziećmi do lat 3. W ramach projektu powstały 24 miejsca opieki nad dziećmi do lat 3, zapewniono profesjonalną opiekę nad dziećmi co pozwoliło rodzicom kontynuować ich pracę zawodową. Dzieci brały udział w dodatkowych zajęciach dostosowanych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.

Zdjęcie nr 15. Celem projektu pt. „**Senio-RITA-Rehabilitacja, Integracja, Teleopieka i Asystentura dla seniorów, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz ich opiekunów w powiecie bytowskim**” realizowanym przez Gminę Bytów wraz z 10 partnerami samorządowymi i społecznymi było umożliwienie osobom niesamodzielnym, zagrożonym wykluczeniem społecznym i ubóstwem oraz ich opiekunom dostępu do wysokiej jakości dopasowanych i zindywidualizowanych usług społecznych takich jak: teleopieka, pomoc sąsiedzka, asystentura, rehabilitacja w domu, dostęp do sprzętów rehabilitacyjnych oraz poradnictwo psychologiczne. W 9 partnerskich gminach powstało 25 Punktów Animacji, gdzie prowadzone są (nadal, do 30.06.2023 r.) szkolenia, spotkania integracyjne oraz zajęcia kreatywne, artystyczne i ruchowe. Uczestnicy są pobudzani do aktywności, malują, haftują, szyją, rzeźbią, gotują, śpiewają, tańczą, występują. Biorą udział w pogadankach i warsztatach zdrowotnych.

Wpływ projektów realizowanych w Programie na rozwój obszarów wiejskich

Biorąc pod uwagę specyfikę poszczególnych osi priorytetowych w Programie, na koniec 2022 roku udział wydatków przeznaczonych na przedsięwzięcia zlokalizowane na obszarach wiejskich wyniósł 28,0% ogólnej alokacji RPO WP, tj. 411 417 616,0 EUR.

W zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Główne obszary wsparcia terenów wiejskich w ramach Osi Priorytetowych EFRR to efektywność energetyczna, regionalne dziedzictwo przyrodnicze, czy gospodarka wodno-ściekowa. Na obecnym etapie realizacji widoczny jest wpływ wybieranych projektów na obszary wiejskie, w tym na standard życia, rozwój gospodarczy i stan środowiska na tych obszarach.

Przykładowo w OP8. „Konwersja” realizowanych jest 105 projektów o łącznej kwocie dofinansowania UE 153 239 110,17 EUR, z czego 33 umowy o dofinansowaniu UE wynoszącym 28 505 800,31 EUR dotyczy obszarów wiejskich. Projekty te dotyczą głównie wsparcia atrakcyjności turystycznej miejsc o szczególnych walorach kulturowych i przyrodniczych w województwie pomorskim.

W OP9. „Mobilność” realizacja projektów drogowych i kolejowych przyczyni się do poprawy dostępności transportowej i bezpieczeństwa na obszarach wiejskich. Do końca 2022 r. na 48 umów z łączną kwotą dofinansowania UE 352 450 349,86 EUR, 14 umów z kwotą dofinansowania UE 167 893 150,82 EUR dotyczyło projektów

realizowanych na obszarach wiejskich. Są to projekty dotyczące budowy węzłów integracyjnych, rozbudowy dróg wojewódzkich oraz rewitalizacji linii kolejowych przebiegających przez obszary wiejskie.

OP10. „Energia” spośród 145 zawartych do końca 2022 r. umów z łączną kwotą dofinansowania z UE 201 418 022,33 EUR, 58 umów z kwotą dofinansowania UE 62 849 063,38 EUR dotyczyło projektów realizowanych na obszarach wiejskich. Są to przede wszystkim projekty dotyczące kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, w tym m.in. szkół i budynków opieki zdrowotnej oraz dotyczące odnawialnych źródeł energii.

W OP11. „Środowisko” spośród 120 zawartych do końca 2022 r. umów z łączną kwotą dofinansowania UE 112 885 823,08 EUR, 74 umów z kwotą dofinansowania UE 54 864 634,41 EUR dotyczyło projektów realizowanych na obszarach wiejskich. Są to przede wszystkim projekty dotyczące budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków oraz ochrony różnorodności biologicznej.

W zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego

Interwencja w ramach Osi Priorytetowych EFS z uwagi na koncentrację na kategoriach osób w największym stopniu defaworyzowanych oraz obszarach o największej skali problemów społecznych, w tym związanych z jakością edukacji oraz wykluczeniem społecznym, realizowana jest na obszarach wiejskich.

W OP3. „Edukacja” spośród 377 zawartych do końca 2022 r. umów z łączną kwotą dofinansowania UE 131 592 808,30 EUR, 110 umów z kwotą dofinansowania UE 26 431 342,78 EUR dotyczyło projektów realizowanych na obszarach wiejskich, natomiast w 2022r. nie podpisano takich umów.

W OP5. „Zatrudnienie” spośród 514 zawartych do końca 2022 r. umów z łączną kwotą dofinansowania UE 200 016 328,17 EUR, 76 umów z kwotą dofinansowania UE 23 439 786,89 EUR dotyczyło projektów realizowanych na obszarach wiejskich, natomiast w 2022r. nie podpisano takich umów.

W OP6. „Integracja” spośród 323 zawartych do końca 2022 r. umów z łączną kwotą dofinansowania UE 115 545 957,80 EUR, 102 umowy z kwotą dofinansowania UE 26 475 510,44 EUR dotyczyły projektów realizowanych na obszarach wiejskich, natomiast w 2022 r. nie podpisano takich umów.

Oddziaływanie na obszary wiejskie w ramach EFS występuje nie tylko w ograniczonych i ukierunkowanych wyłącznie na te tereny projektach. Znaczna

część interwencji EFS realizowana jest poprzez projekty o zasięgu powiatowym lub wojewódzkim, które zakładają lub nie wykluczają uczestnictwa grup docelowych rekrutowanych na obszarach wiejskich. Przykładem są projekty z zakresu OP3 ukierunkowane na rozwój szkolnictwa zawodowego na poziomie powiatów, czy projekty ukierunkowane na rozwój Ośrodków Wspierania Ekonomii Społecznej realizowane w ramach OP6.

Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji

Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych dotąd wsparciem w RPO WP wynosi 31 895 (6,55% ogółu uczestników). Liczba osób z niepełnosprawnościami pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu Programu to 4 293 osoby (12,50% ogółu osób pracujących po opuszczeniu Programu). Kwalifikacje uzyskało dotąd 7 408 osób z niepełnosprawnościami (9,23% ogółu). W 23 projektach sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. W 2022 r. nie zidentyfikowano projektów z zadeklarowanym brakiem zastosowania zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. IZ RPO WP nie zidentyfikowała żadnych przypadków dyskryminacji ze względu na orientację seksualną lub tożsamość płciową w kontekście dostępu do projektów współfinansowanych z funduszy polityki spójności UE w regionie.

Wszystkie dokumenty programowe oraz konkursowe uwzględniają Wytoczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

Wszystkie wnioski o dofinansowanie oceniane są pod względem zgodności z politykami horyzontalnymi - tzw. standardu minimum. Wnioski zawierają dedykowane pola, w których wnioskodawca zamieszcza informacje o planowanym sposobie realizacji odrębnie dla zasad horyzontalnych. Dodatkowo Beneficjenci mogą ubiegać się o zastosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień tj. koniecznych i odpowiednich zmian w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z praw człowieka i podstawowych

wolności. Wszystkie spotkania informacyjne z Beneficjentami zawierają treści dotyczące polityk horyzontalnych.

Ponadto Beneficjenci w umowie o dofinansowanie projektu zobowiązani są do przestrzegania zasad równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn, a także przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji na etapie realizacji projektu. Informacje o sposobach realizacji tych zasad Beneficjent sprawozdaje we wnioskach o płatność.

IZ RPO WP i Beneficjent muszą zapewnić, że wszystkie tworzone zasoby cyfrowe (strony www, platformy e-learningowe, e-zasoby itd.) spełniają kryteria dostępności dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności zgodnie ze standardem WCAG 2.1. Multimedia (animacje, prezentacje, filmy, nagrania dźwiękowe itp.) powinny zawierać transkrypcje tekstowe, audiodeskrypcję czy tłumaczenie na język migowy.

Koordynatorka ds. równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w 2022 r. zrealizowała 2 spotkania informacyjne poświęcone tematyce równości szans, a także przedstawiała zagadnienia z tego zakresu w czasie 1 spotkania informacyjnego w ramach ogłaszanych naborów.

Budynki, w których mieszczą się siedziby UMWP oraz miejsca przeprowadzanych szkoleń i spotkań są częściowo dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.